

УДК 630*(092)

Г.Т. КРИНИЦЬКИЙ

ПРОФЕСОР М.М. ГОРШЕНІН: ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ВІДОМОГО ВЧЕНОГО-ЛІСІВНИКА, ПЕДАГОГА, ОРГАНІЗАТОРА ЛІСІВНИЦЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (ДО 110-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Яскрава особистість завжди приваблює до себе розум і серця оточуючих її людей. Таким запам'ятався завідувач кафедри лісівництва Львівського лісотехнічного інституту, професор, доктор сільськогосподарських наук Микола Максимович Горшенін, визначний вчений і організатор науки, прекрасний педагог. Висока трудова та суспільна активність, принциповість, відданість лісу, щедрість душі, простота, принесли йому загальну пошану та авторитет.

6 серпня 2014 року виповнилось 110 років з дня народження Миколи Максимовича Горшеніна. Трудовий шлях Миколи Максимовича розпочався відразу після закінчення середньої школи, коли він став працювати техніком-лісівником і одночасно навчався у Саратовському лісогосподарському інституті. Після закінчення інституту впродовж 13 років працював у Всесоюзному науково-дослідному інституті агролісомеліорації, спочатку старшим науковим співробітником, а потім – на посаді заступника директора з наукової роботи. Після закінчення Другої світової війни професора М.М. Горшеніна у квітні 1946 р. було скеровано на роботу у Львів.

Тут у Львові з діяльністю Миколи Максимовича пов'язані організація і становлення кафедри лісівництва і лісогосподарського факультету Львівського лісотехнічного інституту. З 1946 р. протягом майже 30 років він очолював кафедру лісівництва.

У важкі післявоєнні роки, завдяки його зусиллям і самовідданій праці, кафедра лісівництва сформувалась як один із провідних і визнаних центрів педагогічної і наукової діяльності в Україні і далеко за її межами. У найбільш відповідальний період розвитку Львівського лісотехнічного інституту Микола Максимович з притаманною йому енергією коорди-

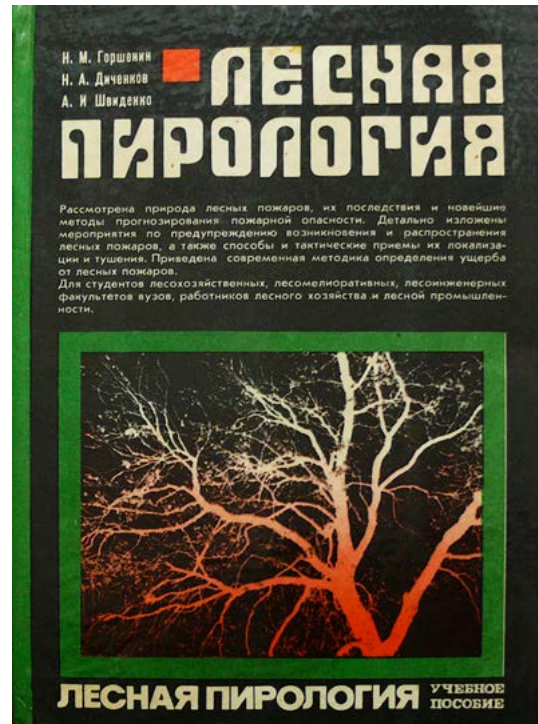
нував наукову діяльність вищого навчального закладу, працюючи на посаді проректора з наукової роботи та завідувача кафедри.

Визнаний педагог і вихователь, Микола Максимович Горшенін одночасно із значною навчально-методичною роботою проводив різнопланові глибокі дослідження в галузі лісознавства і лісівництва. Його перші наукові роботи були присвячені створенню лісозахисних смуг на території Ставропольського і Краснодарського краю. М.М. Горшенін розробив теоретичні основи й опублікував перші практичні рекомендації з рубок догляду, здійснив наукове обґрунтуван-

ня і виконав лісорослинне районування західних районів України, розробив і впровадив у виробництво методи реконструкції розладнаних і малопродуктивних деревостанів. Широко відомі в Україні і за кордоном фундаментальні дослідження М.М. Горшеніна з розроблення нових способів і технологій рубок головного користування в гірських умовах Карпат. Запропоновані ним механізовані улоговинні рубки забезпечують попередження ерозії ґрунту, зберігають і збільшують багаторічний позитивний вплив лісу на навколишнє середовище. Він виконав значну кількість досліджень з теоретичних аспектів лісознавства і лісівництва. В умовах Карпат під його керівництвом на площі більше 200 га було закладено низку науково-виробничих стаціонарів для дослідження різних способів поступових рубок та їх впливу на процеси поновлення лісу і збереження навколишнього середовища. Вперше для умов західних областей України М.М. Горшенін виконав комплексні стаціонарні дослідження обміну речовин і енергії в системі “ліс-ґрунт” і рекомендував

господарські заходи, що сприяють збереженню і посиленню корисних властивостей лісів.

Професор М.М. Горшенін багато уваги і зусиль приділяв також підготовці педагогічних і наукових кадрів. Він підготував 18 кандидатів наук та 6 докторів наук, опублікував більше 170 наукових праць, із них 12 монографій, підручників і навчальних посібників. Його підручники “Лесоводство” (1977) та “Лесная пирология” (1981) і зараз користуються великою популярністю серед студентів, викладачів і науковців. Підручник “Лесная пирология” перекладено на іспанську мову.

Визнанням істотного значення наукових розробок професора М.М. Горшеніна для розвитку лісівничої науки і практики було присвоєння йому почесного звання Заслуженого діяча науки і техніки УРСР. Він також був нагороджений двома орденами і низкою медалей. Результати його досліджень відзначені великою срібною та двома бронзовими медалями Виставки досягнень народного господарства СРСР.

Численні учні, тисячі інженерів лісового господарства, підготовлені професором М.М. Горшеніним, з вдячністю згадують його і віддають йому належну шану та приносять низький поклін.

H. Krynytskyu

**PROFESSOR M.M. GORSHENIN:
LIFE AND CAREER OF THE FAMOUS
SCIENTIST, FORESTER, TEACHER,
ORGANIZER OF FORESTRY RESEARCH
(TO THE 110TH ANNIVERSARY OF HIS BIRTH)**